

PRVNÍ POMOC PŘI ALERGICKÉ PŘÍHODĚ

Anafylaktický šok = celková alergická reakce organismu, která může způsobit i smrt jedince.

vyvolaná bílkovinnými **alergeny**, které naše tělo považuje za **nepřátelské cizorodé látky**

„co se děje v těle“:

- **Srdeční sval není schopný oběh udržet**, což se projeví prudkým **klesáním krevního tlaku**. Bez okamžité pomoci oběh nakonec selže a člověk **upadá do bezvědomí**. **Otoky** pak mohou způsobit silnou **dušnost**, která se může rozvinout až v astmatický záchvat.
- **běžná alergická reakce**, postihuje jen určité místo
- **anafylaxe postihne celé tělo**, nejsilněji **cévy**, které se **rozšíří a zvýší propustnost** svých stěn = Zvýšený odtok tekutin pak způsobí, že **srdce** ve snaze udržet oběh začne **pumpovat rychleji** = Uniklá tekutina zatím směřuje do podkoží, kde vytváří silné **otoky**.

Příčiny:

- bodavý hmyz
- potraviny (Konzumace arašídů, řady druhů sladkovodních i mořských ryb, koryšů, měkkýšů, ale i lupiny (obilnina) či obyčejného celeru...
- Kosmetické produkty... – barvy na vlasy

Projevy - celé tělo:

Typickým příznakem anafylaktického šoku je **velmi rychlý nástup zdravotních komplikací** po kontaktu s alergenem, a to v řádu několika sekund až minut

- **čím rychleji** se příznaky objeví, **tím horší průběh** můžeme očekávat
- **kožní, slizniční reakce** – **zarudnutí, svědění a pálení pokožky** (hlavně dlaní, třísel, obličeje i ušních boltců) svědění, **brnění a pálení jazyka a rtů, pocit cizího tělesa v krku**, kopřivka - místně.
- **problémy s dýcháním** – **dušnost**, zhoršené dýchání a polykání, **sípavý dech, nemožnost se dostatečně nadechnout, astmatické záchvaty**

- **trávicí obtíže** – bolesti břicha a podbřišku, křečovitě bolesti břicha, průjem i zvracení mimovolní úniky stolice, ztráta kontroly nad močovým měchýřem
- Zmatenost, bolesti hlavy, pocity úzkosti

Při těchto potížích je nutné rychlé podání léků tlumících projevy alergické reakce, zmírní rozvoj anafylaktického šoku.

- ŠOK = poruchy vnímání, reagování, zrychlená srdeční činnost, pokles krevního tlaku, poruchy vědomí a selhání oběhového systému, zástava dechu.

Nejvyšší riziko je u osob se srdečními problémy či postižením průdušek.

Prevence:

- **vyhnutí se možnému střetu s alergenem**
- průkazky ,náramky pro alergiky
- příruční lékárnička - lidé, kteří o svých zdravotních problémech vědí, by u sebe měli mít = **PÁTREJ:**
- **antihistaminika = léky blokující účinek histaminu**, tj. látky, která se **uvolňuje při alergické reakci**, díky čemuž dochází k tlumení reakce (TBL, rozkousat - Zyrtec, Claritine, Zodac nebo Xyzal)
- **kortikosteroidy** = potlačující alergický zánět, rozkousat
- **inhalační léky** = roztažení průdušek při astmatických záchvatech, které bývají součástí anafylaktického šoku
- **autoinjekční pero s adrenalinem** (epinefrinem) = účinná látka působí **proti poklesu krevního tlaku** a zároveň napomáhá **rozšiřování průdušek** a tím pádem i dýchání
<https://www.youtube.com/watch?v=G1Jno4o9Rak>
video – aplikace epinefrinu 2 min.

Laická první pomoc:

Hlavním cílem první pomoci při anafylaktickém šoku je zachování základních životních funkcí

- na **záda** (v bezvědomí), **sed s oporou** pokud **komunikuje** **povolit oblečení**, aby se mu lépe dýchal, přiložit **studený obklad** v oblasti krku
- **kontrola životních funkcí** – vědomí – záklon hlavy - dýchání
- oživování nepřímá **masáž srdce**, příp. umělému dýchání
- **155**
- **aplikace epinefrinu** – řešení poklesu tlaku a dušnosti - do horní části stehna (lze i přes oděv)
- při vědomí – při dušení podat inhalační bronchodilatancia, pak 1-2 tbl antihistaminika
- **5T**

Zpracovala: Mgr. Dagmar Maršálková

Informační zdroje:

KELNAROVÁ, J.-TOUFAROVÁ, J.-SEDLÁČKOVÁ, J.-ČÍŽKOVÁ, Z. První pomoc I. Pro studenty zdravotnických oborů. Praha : Grada, 2007.

KELNAROVÁ, J.-TOUFAROVÁ, J.-SEDLÁČKOVÁ, J.-ČÍŽKOVÁ, Z. První pomoc II. Pro studenty zdravotnických oborů. Praha : Grada, 2007

<https://www.proalergiky.cz/anafylakticky-sok>

<https://www.youtube.com/watch?v=G1Jno4o9Rak>

<https://www.cervenkykriz.eu/publikace-o-prvni-pomoci> _____ Standardy první pomoci str.62.

<https://www.zachranny-kruh.cz/prvni-pomoc/>